

C. STRATEEGIA MEEDE

1. Strateegia meetme nimetus

Meede 4: COVID-19 kriisi mõjude leevendamine

2. Strateegia meetme rakendamise vajaduse lühikirjeldus

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1305/2013 art 58a alusel on MAKis võimalik kasutada täiendavaid vahendeid põllumajandussektori ja maapiirkondade olukorra leevendamiseks seonduvalt COVID-19 tagajärjel tekkinud olukorraga. MAKi muudatusega on LEADER meetmele suunatud taastekava vahendid projektitaotlustele (alameede 19.2). Nimetatud vahendeid rahastatakse 100% EU vahenditest ning neid rakendatakse lähtuvalt samade reeglite alusel nagu kõiki teisi LEADER projektitaotluste meetmeid, lähtudes eelkõige maaeluministri 23. oktoobri 2015. a määruse nr 11 „Kohaliku tegevusgrupi toetus ja LEADER-projektitoetus“ nõuetest. Taastekava vahendite kasutamise eesmärk vastab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2020/2094 artiklile 1.

Meede on suunatud majandusliku ja sotsiaalse arengu edendamiseks Kodukant Läänemaa tegevuspiirkonnas ning toetab majanduse vastupanuvõimelist, kestlikku ja digitaalset taastumist. Meede aitab kaasa COVID-19 põhjustatud kriisi mõjude leevendamisele ja edaspidisele kriisideks valmisoleku taseme tõstmisele.

Meetme rakendamise vajadus ja sisu töötati välja Kodukant Läänemaa kaasamisseminaridel tegevuspiirkonnas. Kaasamisseminaridel, mis viidi läbi ajavahemikus 25.05 – 15.06.2021, osalesid Kodukant Läänemaa juhatuse ja hindamiskomisjoni liikmed, kohalikud ettevõtjad, kogukondade eestvedajad ja kohalike omavalitsuste esindajad. Kaasamisseminaride eesmärk oli selgitada välja, millised on olnud COVID-19 kriisi mõjud Kodukant Läänemaa maapiirkonna ettevõtlusele ja elukeskkonnale ning kuidas taastekava meetme abil toetada kriisi mõjude leevendamist ja valmisolekut edasisteks kriisideks.

Meetme peamine suund on toetada tulevasteks kriisideks valmisolekuks vajalikke investeeringuid ja tegevusi, töökohtade säilitamist ja loomist, töötajate teadmiste tõstmist ekspertide kaasabil, eriti turunduse, jätkusuutliku ettevõtluse, tootearenduse ja digitaliseerimise valdkonnas, nutikaid lahendusi piirkonna majanduselu arendamiseks COVID -19 ja teiste võimalike kriiside tingimustes.

3. Strateegia meetme eesmärk

COVID-19 kriisi mõjude leevendamine ja ettevõtluse ümberkorraldamine kriisiga toimetulekuks

4. Toetatavad tegevused¹

Meetme eesmärkide täitmiseks on võimalik taotlelda toetust:

- **E-teenuste juurutamine ja arendamine** (digiplatvormide arendamine, e-poodide loomine jms)
- **Ettevõtluse ümberkorraldamiseks vajalike investeeringute teostamine** (pakutavate teenuste/toodete mitmekesistamiseks vajalike seadmete soetamine, kullerteenuse pakkumiseks tehtavad investeeringud, ventilatsioonisüsteemide parendamine vms)
- **Turundamisele ja reklaamile suunatud tegevused** (toote/teenuse brändi loomine, turundusmaterjalide koostamine jms)
- **Kaugtöökohtade loomiseks vajalike investeeringute teostamine** (nt inventari soetamine ning ohutu töökeskkonna loomine sh ventilatsioonisüsteemi parendamine)
- **Ettevõtluseks vajaliku uue põlvkonna elektroonilise side juurdepääsuvõrgu rajamine**

Abikõlblikud kulud:

- **Investeeringud:** seadmed ja masinad, inventar, rekonstrueerimine ning sellega otseselt seotud tegevused (nt ehituse omanikujärelevalve), investeeringud tugitaristusse jms
- **Tegevused:** meetme eesmärgiga seotud koolituste ja seminaride läbiviimine; turundustegevuste teostamine (sh turundusmaterjalide koostamine, brändi loomine/uuendamine); ekspertide kaasamine; uuendusliku tarkvara kasutuselevõtmine

5. Kohaliku tegevusgrupi nõuded projektitoetuse taotlejale ja toetuse saajale (sh. dokumendid, mida peab projektitoetuse taotleja esitama taotluse esitamisel)

1. Nõuded projektitoetuse taotlejale ja toetuse saajale:

- 1.1. Taotleja on KKLM piirkonnas tegutsev mikro- ja väikeettevõtte (osühing, aktsiaselts, täisühing, usaldusühing, tulundusühing, FIE), MTÜ, SA või kohalik omavalitsus;
- 1.2. Taotleja on registreeritud vähemalt 12 kuud enne taotluse esitamist;
- 1.3. Mikro- ja väikeettevõtte taotlemisele eelneva majandusaasta käive peab olema vähemalt 2 000 eurot;
- 1.4. Taotlejal on õigus ühes taotlusvoorus esitada üks projekt;
- 1.5. Kui taotleja on varasemas KKLM LEADER COVID-19 taotlusvoorus saanud projektitoetust, siis õigus uue taotluse esitamiseks tekib, kui eelneva projekti vähemalt esimene maksetaotlus on e-PRIAs esitatud v.a. juhul kui taotleja on KKLM või taotleja on saanud toetust ühisprojektile või on ühisprojekti partneriks;
- 1.6. Nõuded projektitoetuse taotlejale ja projektitoetuse saajale, mis tulenevad LEADER määrusest §27.

2. Taotlemisel esitatavad dokumendid:

- 2.1. KKLM LEADER projektitoetuse taotlusvorm (kodulehel);
- 2.2. Taotlemisele eelneva majandusaasta aruanne va KOV (kinnitatud Äriregistris);
- 2.3. Projekti eelarve (esitatakse e-PRIAS);
- 2.4. Hinnapakkumised:
 - 2.4.1. kui tegevuse või investeeringu KM-ta maksumus ületab 5 000 eurot – vähemalt 3 võrreldavat hinnapakkumust koos tehniliste tingimuste loeteluga;
 - 2.4.2. kui tegevuse või investeeringu KM-ta maksumus on vahemikus 1 000 - 5 000 eurot või kui valdkonnas on ainult üks teenuse osutaja, töö pakkuja või kauba müüja või vähemalt 1 pakkumus, mis sisaldab teavet ostetava või liisitava kauba, töö või teenuse maksumuse ja koguse kohta;
 - 2.4.3. kui taotleja taotleb toetust ELÜPS § 99 lg 6 nimetatud võrdlushindade kataloogi kantud asja kohta, ei pea projektitoetuse saaja olema saanud hinnapakkumust;
 - 2.4.4. kui taotleja taotleb toetust kasutatud masina, seadme või eriotstarbelise sõiduki ostmiseks, peab taotleja olema saanud vähemalt 1 hinnapakkumuse kasutatud masina, seadme või eriotstarbelise sõiduki kohta ja 1 hinnapakkumuse uue samaväärse masina, seadme või eriotstarbelise sõiduki kohta, kui seade ei ole kantud eelmises punktis nimetatud võrdlushindade kataloogi.
- 2.5. Tulude-kulude prognoos va KOV (vorm kodulehel);
- 2.6. Ärakiri dokumendist, mis tõendab, et ehitis või mootorsõiduk, kuhu seade või inventar paigaldatakse, kuulub taotleja omandisse või on antud talle õiguslikul alusel kasutamiseks vähemalt kolmeks aastaks peale projekti lõppu, kui taotleja on VKE (väikese või keskmise suurusega ettevõtte) ning viieks aastaks arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest, kui taotleja ei ole VKE, või kui projektitoetust taotletakse uue põlvkonna elektroonilise side juurdepääsuvõrgu rajamiseks.

Ehitustegevuse korral esitatavad lisadokumendid (ehitamine on ehitise püstitamine, rajamine, paigaldamine, lammutamine ja muu ehitisega seonduv tegevus):

- 2.7. Kohaliku omavalitsuse kooskõlastus (vorm kodulehel);
- 2.8. Ehituse hinnapakkumised PRIA vormil (kodulehel);

- 2.9. Väljavõtte ehitusprojekti joonistest v.a. kui taotletakse toetust ka ehitusprojekti koostamiseks juhul, kui ehitusprojekt on nõutav ehitusseadustikus sätestatud tingimustel ja korras vastavalt Leader määrulese;
- 2.10. Ärakiri dokumendist, mis tõendab, et maa, millele planeeritakse ehitada, kavandatav ehitus, mida ehitatakse või kuhu seade paigaldatakse, või mootorsõiduk, kuhu seade paigaldatakse, kuulub taotleja omandisse või on antud taotlejale õiguslikul alusel kasutamiseks vähemalt kolmeks aastaks arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest, kui taotleja on VKE, ning viieks aastaks arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest, kui taotleja ei ole VKE, või kui projektitoetust taotletakse uue põlvkonna elektroonilise side juurdepääsuvõrgu rajamiseks

Koolitustegevuse puhul esitatavad lisadokumendid:

- 2.11. Koolitaja puhul CV, kus näidatud kompetents antud koolitusvaldkonnas ja läbi viidud vähemalt 2 koolitust nimetatud koolitusvaldkonnas.

Ühisprojekti puhul esitatavad lisadokumendid (Ühisprojekt viiakse ellu vähemalt kahe juriidilise isiku või füüsilisest isikust ettevõtja poolt, kellest vähemalt üks ei ole teine kohalik tegevusgrupp):

- 2.12. Ühiste kavatsuste kokkulepe allkirjastatuna kõigi projektis osalevate partnerite poolt, milles on välja toodud projekti tegevuskava ning partnerite rahaline panus projekti tegevustesse
- 2.13. Projektijuhi elulookirjeldus (juhul, kui taotletakse toetust projekti juhtimisele).
- 2.14. Nõuded projektitaotluse osaks olevale avaldusele ja esitatavatele dokumentidele, mis tulenevad LEADER määrusest §37.

6. Toetuse maksimaalne suurus ja määr

- Maksimaalne toetussumma on 15 000 eurot;
- Minimaalne toetussumma on 2 000 eurot;
- Toetusmäär kuni 60%;
- Uue põlvkonna elektroonilise juurdepääsuvõrgu rajamiseks kuni 90%;
- Mootorsõiduki soetamisel või liisimisel toetusmäär kuni 30%

7. Viide sihtvaldkonnale

Antud meede vastab selgelt EAFRD-i prioriteedile nr 6,5,3,1: sotsiaalse kaasamise, vaesuse vähendamise ja maapiirkondade majandusliku arengu edendamine. MAKi 2014–2020 eesmärk antud valdkonnas on maamajanduse ja maapiirkonna elukeskkonna mitmekesistamine, alternatiivsete tööhõivevõimaluste pakkumine põllumajandusest vabanevale tööjõule ning kohalikul ressurtsil ja potentsiaalil põhinevate lahenduste rakendamine. Peamine sihtvaldkond on 6B. Lisanduvad sihtvaldkonnad on 1A, 1C, 2A, 3A, 5B, 5C, 6A, 6C.

- 1A - innovatsiooni ja koostöö toetamine ning teadmiste baasi arendamine maapiirkondades;
- 1C - elukestva ja kutsealase õppe parandamine põllumajandus- ja metsandussektoris;
- 2A - kõigi põllumajandusettevõtete majandustegevuse tulemuslikkuse parandamine ning põllumajandusettevõtete ümberkorraldamise ja moderniseerimise hõlbustamine, eelkõige eesmärgiga suurendada turul osalemist ja turule orienteeritust ning põllumajandusliku tegevuse mitmekesistamist
- 3A - toormetootjate konkurentsivõime parandamine nende parema integreerimise abil põllumajanduslike toiduainete tarneahelasse kvaliteedikavade kaudu, mis annavad põllumajandustoodetele lisaväärtuse, kohalike turgude edendamise ja lühikeste tarneahelate ning tootjarühmade ja -organisatsioonide ning tootmisharude vaheliste organisatsioonide kaudu;
- 5B - põllumajandusettevõtete ja toiduainetööstuse energiakasutuse tõhustamine;
- 5C - taastuvate energiaallikate, kõrval saaduste, jäätmete, jääkide ja muude toiduks mittekasutatavate toorainete pakkumise ja kasutamise hõlbustamine biomajanduse edendamise eesmärgil;

- 6A - tegevusvaldkondade mitmekesistamise, väikeettevõtete loomise ja arendamise ning töökohtade loomise hõlbustamine;
- 6B - maapiirkondade kohaliku arengu soodustamine;
- 6C - info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kättesaadavuse, kasutamise ja kvaliteedi parandamine maapiirkondades.

8. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013 artiklis 5 nimetatud prioriteetid, mille eesmärkide saavutamisele strateegia meetme rakendamine enim kaasa aitab²

Abikõlbulikumad kulud vastavalt Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määruse nr 1305/2013 artiklitele nr 14, 17, 19, 35 EAFRD prioriteetidele nr 6, nr 5, nr 3.

9. Viide arengukava meetmele, kui strateegia meede sellega kattub

Ei kattu Maaelu arengukava teiste meetmetega.

10. Strateegia meetme indikaatorid ja sihttasemed

Indikaatorid ja soovitud sihttasemed, mida mõõdetakse perioodi jooksul 2 korda:

- Toetatud ettevõtete käibe muutus: ettevõtte sotsiaalmaksuga maksustatav summa on 2 aastat peale projekti lõppu suurenenud

Indikaatorid ja soovitud sihttasemed, mida mõõdetakse iga-aastaselt:

- Uute/parendatud kohalikul ressursil baseeruvate teenuste/toodete arv: 5
- Säilitatud või loodud töökohtade arv: 10
- Koolitustel, seminaridel ja õppereisidel osalejate arv: 2
- Ühis- ja suurprojektide arv – kokku 1
- Korrastatud/rajatud taristuobjektide arv: 1

11. Projektitoetuse taotluste hindamiskriteeriumid

Taotluste hindamise aluseks on hindamiskriteeriumid, mis on olemuslikult jaotatud kaheks:

- 1. Projekti mõjuga seotud hindamiskriteeriumid (osakaal kokku 40%) sh:**
 - 1.1. projekti vajalikkuse põhjendus ja panus KKLM strateegia eesmärkide täitmisesse (10% hindest)³
 - 1.2. projekti mõju kriisi mõjude leevendamisesse ja/või edasiste kriiside ennetamisesse (20% hindest)
 - 1.3. projekti mõju meetme tulemus- ja väljundindikaatorite täitmisele (10% hindest).
- 2. Projekti ettevalmistuse kvaliteedi ja jätkusuutlikkusega seotud hindamiskriteeriumid (osakaal kokku 60%) sh:**
 - 2.1. projekti tegevuskava selgus (10% hindest);
 - 2.2. projekti eelarve selgus ja kulude põhjendatus (20% hindest);
 - 2.3. projekti uuenduslikkus (10% hindest);
 - 2.4. taotleja kogemus ja pädevus (10% hindest);
 - 2.5. projekti tulemuste jätkusuutlikkus (10% hindest).

¹ Märgitakse, kas strateegia meede võib sisaldada ka investeringuid. Eraldi tuuakse välja investeringud, mille puhul on lubatud taotleda projektitoetust mitmes etapis ja võtta investering sihtotstarbelisse kasutusse § 42 lõike 7 punktis 1 sätestatust pikema tähtaja jooksul. Märgitakse, kas strateegia meede võib sisaldada ka investeringuid.

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1305/2013 <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:347:0487:0548:ET:PDF>

³ Kriteeriumi 1.1. puhul kehtestatakse lävend. Juhul, kui projekt saab kriteeriumi lõikes hindeks 1, ei kuulu projekt automaatselt rahastamisele